LDK XI-XIV a.

Parengė Vardas Pavardenis 8b

1009 m.

- Kurį laiką mokėję duoklę Rusiai lietuviai sustiprėjo ir patys ėmė puldinėti Rusios kunigaikščių ir kaimynų baltų genčių žemes. Kvedlinburgo analuose pirmą kartą paminėta Lietuva šalia kitos vienodo statuso valstybės.
- Vokietijos miesto Kvedlinburgo analuose rašoma, jog Rusios Ir Lietuvos pasienyje pagonys nužudė krikščionių misionierių Šv. Brunoną Bonifacą, dėl bandymo skleisti krikščionybę.

1202 m.

Atvykėliams apsaugoti vyskupas Albertas įkūrė karinį vienuolių riterių ordiną - kalavijuočių ordiną. Ordino taktika buvo ginklu skinti kelią krikščionybei etninėse šiaurės baltų ir finų (lyvių, aisčių) žemėse, nes ankstesnės tolerantiškos misijos ten baigėsi nesėkme. Karas su lietuviais ir žemaičiais baigėsi pralaimėjimu kryžiaus žygyje į Lietuvą, po kurio Ordinas nebeatsigavo ir nustojo egzistavęs kaip savarankiška organizacija.

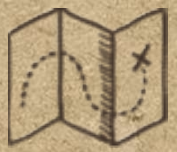

1226 m.

Į prūsų žemes atsikraustė kryžiaus žygiuose Palestinoje dalyvavęs Kryžiuočių ordinas. Jį į pagalbą pasikvietė Mozūrų kunigaikštis, neapsikentęs kaimynų puldinėjimų. Ordino nariai vilkėjo baltus apsiaustus su juodu kryžiumi, todėl buvo praminti kryžiuočiais.

1236 m.

Popiežiaus palaiminti kalavijuočiai surengė pirmąjį kryžiaus žygį prieš žemaičius. Padėti kalavijuočiams atvyko nemažai riterių iš Vakarų Europos. Istorikai mano, kad į Žemaitija įsiveržė maždaug 3000 karių. Kelias dienas jie niokojo ir plėšė kraštą. Namo grįžtantiems riteriams ties Šiauliais kelią pastojo žemaičiai. Pasak kronikininko, įvilioti į pelkes sunkiai šarvuoti riteriai klimpo ir „buvo iškapoti kaip bobos“. Žuvo kalavijuočių magistras, Livoniją pasiekė tik kas dešimtas žygio dalyvis. Nusilpęs Kalavijuočių ordinas 1237 m. prisijungė prie galingesnių kryžiuočių ir tapo šio ordino šaka – Livonijos ordinu.

1240 m.

Didysis kunigaikštis, taip pat pirmasis Lietuvos karalius Mindaugas sukūrė Lietuvos valstybę.

1251 m.

Mindaugo krikštas. Vienydamas žemes, Mindaugas įgijo daug priešų. Nuo valdžios nušalinti kunigaikščiai ėmė regzti sąmokslą. Prie jų prisijungė Livonijos ordinas. Kilus pavojui, Mindaugas su pirmąja karūnuota Lietuvos karaliene- savo žmona Morta, sūnumis bei giminaičiais buvo pakrikštyti. Sąmokslas žlugo. Lietuvą popiežius pripažino krikščioniška šalimi ir patvirtino jos valdovo teisėtumą.

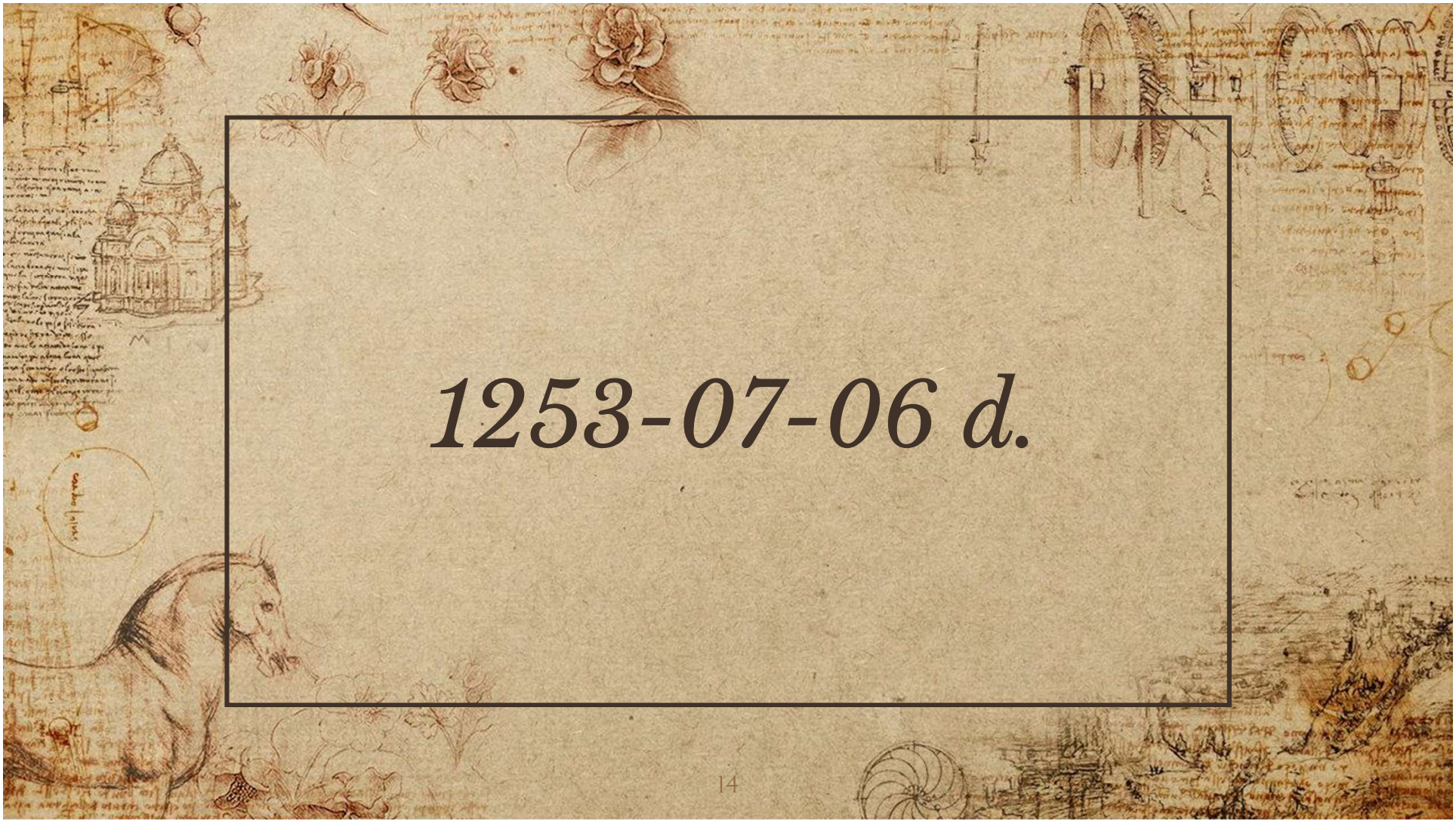
1253-07-06 d.

Mindaugas iškilmingai pateptas šventaisiais aliejais ir vainikuotas Lietuvos karaliumi. Lietuva tapo Europos valdovų pripažinta karalyste. Netrukus Mindaugas gavo popiežiaus leidimą karūnuoti savo sūnų. Taip įtvirtino paveldimą karaliaus sostą. Valstybės reikalams tvarkyti įsteigė patarėjų tarybą, kurią sudarė sūnūs ir vyresnieji kunigaikščiai.

1260 m.

Prie Durbės ežero (netoli Liepojos) įvyko Durbės mūšis, kuriame žemaičiai, kuršiai ir estai sutriuškino Livonijos ordino pajėgas. Žuvo Livonijos ordino magistras, kryžiuočių maršalas, 150 riterių ir daugybė talkininkų. Ordino kronikininkas rašė, jog išlikę gyvi „spruko taip didžiai išsigandę, kad trys ar keturi priešai nukaudavo šimtą krikščionių arba juos gėdingai išsklaidydavo“.

1263 m.

Parėmęs žemaičių pasiūlymą karalius supykdė Europos valdovus. Lietuva atsimetė nuo krikščionybės. Sukruto ir seni Mindaugo priešai. Rugsėjo 12 d. – sąmokslininkai nužudė Mindaugą ir 2 jo sūnūs Ruklį ir Rupeikį.

1323 m.

- Lietuvos didysis kunigaikštis iš Gediminaičių dinastijos- Gediminas rašė laiškus į Europos valstybes kviesdamas į Vilnių pirklius ir amatininkus.
- Pirmą kartą Vilnius minimas kaip LDK sostinė.

1345 m.

- Algirdas (Lietuvos didysis kunigaikštis, Vitebsko kunigaikštis ir Gedimino sūnus) su Kęstučiu (LDK submonarchas ir Lietuvos didysis kunigaikštis. Gedimino sūnus, didžiųjų kunigaikščių Vytauto ir Žygimanto tėvas. Jis buvo Gardino ir Palenkės, Žemaičių, taip pat Trakų kunigaikštis) nuvertė Jaunutį (Lietuvos didysis kunigaikštis, paveldėjęs sostą po tėvo Gedimino mirties) nuo valdžios.
- Algirdas tapo Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu, Kęstutis - submonarchu.
- Jaunutis gavo valdyti Zaslaulį.
- Algirdas įsiveržė į Livoniją, sunaikino Tervetės pilį, Jelgavos prieš pilį.

1363 m.

- Algirdo vadovaujamos Lietuvos kariuomenės pergalė prieš totorius prie Mėlynųjų Vandenų.
- Algirdas galutinai įsitvirtino Kijeve, iš kur išvarė Aukso ordos baskakus ir, pašalinęs Gedimino brolį Teodorą, atidavė miestą valdyti savo sūnui Vladimirui.

Nepanaudotos Sąvokos

- Kieminėjimas- Duoklės rinkimas iš lauko bendruomenės. Tuo metu kunigaikščiai buvo ne tik duoklės rinkėjai, bet ir bendruomenių tarpininkai bei teisėjai.
- Konfederacija- nuolatinė atskirų žemių sąjunga, sukurta politiniais, ekonominiais ir kariniais tikslais.
- Kūlgrinda- po vandeniu akmenimis ar rąstais grįstas slaptas kelias.
- Kunigas- yra katalikų, liuteronų stačiatikių dvasininkas.
- Voruta- rašytiniuose šaltiniuose minima Mindaugo pilis.
- Diplomatija- lankstus, sumanus, apsukrus, tikslo siekimas.
- Papročiai- įprasti, nusistovėję poelgiai, tapę nerašytoms elgesio normomis.